

1451. Toplantı, 6-8 Aralık 2022 (DH)

H46-41 Opuz grubu v. Türkiye (Başvuru No. 33401/02)

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmasının denetimi

Referans belge
CM/Notlar/1451/H46-41

Kararlar

Bakanlar Komitesi

1. Bu gruptaki davaların, yetkililerin aile içi şiddet mağdurları için etkili koruma önlemleri veya faillere karşı etkili yaptırımlar uygulamamasıyla ilgili olduğunu hatırlatmışlardır.

Bireysel önlemler ile ilgili olarak

2. Durmaz davasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin, başvurucunun kızının ölümüne ilişkin soruşturmanın etkisizliğini ve kapatılması yönündeki eleştirisini hatırlatarak ve Mahkeme'nin kararının ardından soruşturmanın yeniden açıldığını ve mağdurun kocasının cinayete suçlandığını ve beraat ettiğini; hakkında açılan ceza davasının 2022 yılında kesinleşerek sona erdiğini ve yeniden açılan davanın etkinliğini sorgulatacak herhangi bir bilgi sunulmadığını dikkate alarak, bu dava ilişkin denetimini kapatmaya karar vermiş ve Nihai Karar CM/ResDH(2022)357 'yi kabul etmiştir;

3. Yetkilileri, Sözleşme standartlarına uygun şekilde M.G. davasındaki yargılamanın ivedi bir şekilde sonuçlandırmaya bir kez daha çağırdı; ayrıca, Opuz ve M.G. davalarında, Komite'nin başvuranların güvenliği için alınan önlemlerin izlenmeye devam edilip edilmeyeceği konusunda değerlendirme yapabilmesi için başvuranların durumu ve güvenliği konusunda yetkili makamları kapsamlı bir risk değerlendirmesi yapmaya davet etmiştir.

4. Halime Kılıç davasındaki ödeme sorununun hâlâ çözülmemiş olduğunu endişeyle not ederek, yetkilileri adil tazminat tutarını (2019 tarihli tashihi kararında hükmedilen miktardan, daha önce teminat hesabına yatırılan tutardan düşülmek suretiyle kalan tutar) gecikme faizi ile birlikte ödemeye davet etti; bir uzlaşma sağlanmaması halinde Komite'nin davayı yeniden açmayı değerlendirebileceğini vurgulamıştır;

Genel tedbirler ile ilgili olarak

5. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesini üzüntüyle karşılamış ve yetkilileri, aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırma taahhütlerinin bir göstergesi olarak kararlarını gözden geçirmeye şiddetle teşvik etmiştir;

6. Aile içi şiddete karşı son dönemde yapılan üst düzey kamuoyu açıklamalarını ve Türk Ceza Kanunu ile Ceza Muhakemesi Kanunu'nda yapılan yasal değişiklikleri memnuniyetle not etmekle birlikte, aile içi şiddet mağdurlarının sayısının hala yüksek olmasından ciddi endişe duyduğunu ifade etmiştir;

7. Yetkilileri, şiddete yönelik kurumsal müdahaledeki eksikliklerin tespit edilmesi, giderilmesi ve önlemesine, yargı ve kolluk tarafından veri toplama sürecinin iyileştirilmesine ve yürürlükteki mevzuatın tüm yetkililer tarafından gerektiği gibi uygulanmasını sağlanmasına yönelik yasal ve diğer tedbirleri almaya davet etmiştir;

8. Yetkilileri bir kez daha, yerel STK'larla yakın işbirliği içinde çalışmaya ve son yıllarda hayatını kaybeden kadın cinayetleri mağdurları hakkında, mağdur ve failin geçmişi, alınan önleyici ve koruyucu tedbirler veya varsa önleyici hapis cezası, fail hakkında başlatılan ceza yargılamaları, bunların sonuçları ve cezanın infazı dahil olmak üzere bu olayların ayrıntılı bir değerlendirmesini mümkün kılacak verileri toplayarak kapsamlı bir araştırma yapmayı değerlendirmeye davet etmiştir,

9. Yetkilileri, bireysel tedbirler hakkında 2023 Mart ayı sonuna kadar; kalan diğer konular hakkında 2023 yılının Eylül ayı sonuna bilgi vermeye davet etmiş, cinsiyete dayalı şiddet vakalarında uygulanan cezaların etkinliği, orantılılığı ve caydırıcı niteliği ile önleyici tedbirlerin etkinliği hakkında derinlemesine bir değerlendirme yapabilmesi için, Komite'nin 2020 Aralık ayında kabul ettiği kararlarda belirlenen ve bu kararlarda talep edilen bilgiler üzerinde durulmasını amaçlamıştır.

10. Bu grup davaların en geç 1483. Toplantısında (Aralık 2023) (DH) yeniden ele alınmasına karar vermiştir.